

REVISTA ECONOMICĂ.

Organ financiar-economic.

Organul oficial al „Solidarității“, asociațiune de institute financiare ca însoțire.

Apare odată pe săptămână.

Membri ai asociațiunii „Solidaritatea“ sunt:

Agricola, (Ecica), Agricola, (Hunedoara), Agricola, (Lugoș), Agricola (Sebeșul-săsesc), Albina, Ancora, Ardeleana, Arieșana, Arina, Armonia, Auraria, Aurora, (Baia-mare), Avrigeana, Bădnățana, Banca Poporală, (Caransebeș), Banca Poporală, (Dej), Banca Poporală (Arpașul-inf.), Beregsana, Berzovia, Bihoreana, Bistrițana, Boșana, Brădetul, Buciumana, Cassa de împrumut ca însoțire, (Bicaz), Cassa de păstrare, (Mercurea), Cassa de păstrare (reuniune), (Săliște), Câmpiana, Cârțișoreana, Chiorana, Chiseteiana, Coăreana, Codrul, Comuna, Concordia, (T. Uzdin); Cordiana, Coroana, (Bistrița), Coroana, (Timișoara), Corvineana, Creditul, Crișana, Cuziereana, Decebal, Detunata, Doina, Drăganul, Dundreana, Economia, (Cohalm), Economul, Făgețana, Fortuna, Frăția, Frățietatea, Furnica, Geogeană, Gloria, Grănișorul, Hașegana, Hondoleana, Însoțire de credit, (Veștem), Institut de credit, (Mehadia), Institut de credit, (Gavoșdia), Isvorul, (Sângeorgiu), Isvorul, (Sebeșul-inf.), Iulia, Lăpușana, Lăgediana, Lipovana, Luceafărul, Mărgineana, Mercur, Mielul, Minerva, Munteana, (Corniareva), Murășiana, Murășianul, Nădlăcana, Negoiul, Noiana, Olteana, Oraviciana, Orientul, Panciovana, Patria, Piatra, Plugarul, (Cacova), Plugarul, (Săcudate), Poporul, (Lugoș), Poporul, (Săliște), Porumbăceana, Progresul, Reuniunea de împrumut și păstrare, (Ilva-mare), Rîureana (Cap. Mănăstur), Săcana, Sătmăreana, Sebeșana, (Caransebeș), Sebeșana, (Sebeșul-săsesc), Secășana, Selăgeana, Sentinela, Șercășana, Silvania, Șoimșana, Someșana, Speranța, (Hosman), Steaua, Târnăveana, Țibleșana, Timișana, Ulpiana, Unirea, Vatra, Victoria, Viitorul, Voileana, Vlădeasa, Vulturul, (Sânămărtin), Vulturul, (Tășnad) Zărândeana, Zlăgnea.

Prețul de prenumărare:
pe 1 an K 12.—, pe 1/2 an K 6.—

Redactor responsabil:
CONSTANTIN POPP.

Taxa pentru inserțiuni:
de spațiul unui cm² câte 10 fileri.

Bilanțul semestral al „Albinei“.

În situația actuală încordată a pieței de bani și care durează încă din toamna trecută neîntrerupt, bilanțul semestral al „Albinei“ a fost așteptat de cercurile noastre financiare de sigur cu îndoit interes, pentru-că acest bilanț reoglindează totodată și situația generală a majorității băncilor noastre, dat fiind rolul conducător și importanța primului nostru institut de bani în sinul organizației noastre financiare.

Bilanțul semestral încheiat la 30 Iunie a. c., ce-l publicăm la alt loc prezintă cifre destul de satisfăcătoare în situația dată. Activele totale au crescut cu circa K 9.300.000 față de 30 Iunie a. tr. și cu circa K 2.900.000 față de finele anului 1911.

Singuraticii rami de afaceri arată, față de perioada corăspunzătoare a anului trecut schimbări în plus destul de însemnate, pe când față de finele anului trecut creșterile sunt moderate, după-ce din cauzele știute semestrul prim al anului curent n'a prea fost favorabil dezvoltării afacerilor.

Cu toate acestea la ramul principal de afaceri active a „Albinei“, la Escont, se arată față de finele anului tr. o creștere de circa K 1 milion, pe când față de 30 Iunie a. tr. un plus de K 3.600.000.—, arătând poziția aceasta o stare de K 17.672.622.

Creditele cambiale cu acoperire hipot. au crescut numai cu circa K 100.000.— față

de 31 Dec. 1911, dar cu circa K 2.300.000 față de sem. I. 1911, starea lor fiind la finele sem. I. a. c. de K 7.753.806.

Ramul împrumuturilor hipotecare, în urma imposibilității de a plasa scrisurile fonciare în această eră a banilor scumpi, a rămas aproape staționar față de 31 Decembrie a. tr., crescând numai cu circa K 400.000 la K 12.370.596.—, pe baza cărora s'au emis și pus în circulație Scrisuri fonciare în sumă de K 10.245.000 arătând față de Decembrie 1911 și aceasta poziție numai o creștere de K 565.000 rotund.

Dintre pasive sunt de remarcat capitalul social în contul căruia, resp. a noii emisiuni s'au făcut până la 30 Iunie a. c. vărșăminte în sumă de K 536.460, astfel că capitalul efectiv vărșat se cifrează cu K 3.536.460.

Rezervele în sumă de K 1.500.733, incl. Fondul de garanție al scrisurilor fonciare de K 500.000 sunt în creștere față de finele a. tr. cu circa K 140.000.

Depozitele spre fructificare, cu toată criza extraordinară de bani și a concurenței uneori neloiale, a băncilor românești ca și străine cu care a avut a ține piept și „Albina“, s'au redus numai cu circa K 480.000 față de finele anului 1911, prezentând starea de K 24.330.690.

Cererea intensivă de bani, pe care primul nostru institut financiar s'a nizuit și a trebuit să o satisfacă, uneori chiar și cu sacrificii, sau cu un beneficiu foarte neînsemnat, nimic nu o caracterizează mai bine decât creșterea Rees-

contului cu circa K 1.500,000 la K 7.579,159 față de 31 Dec. 1911 și cu circa K 2.248,000 față de perioada corăspunzătoare a anului trecut.

Venitul brut cu toată creșterea destul de însemnată a ramilor de afaceri cei mai lucrativi și a circulației mai mari se cifrează în prima jumătate a anului curent numai cu K 1.370,919, față de K 1.158 225 în perioada corăspunzătoare a anului trecut, pe când profitul net de K 263,017 este în creștere față de prima jumătate a anului 1911 numai cu suma de circa K 6,000, după-ce și în timpul acesta de criză de bani „Albina“ a ținut să-și cruțe clientela, lucrând nu odată fără nici un câștig sau un câștig de tot moderat.

Nicolae Petra-Petrescu.

(1872—1912).

La 1 August a. c. cel mai vechiu funcționar de bancă român dela noi, dl *Nicolae Petra-Petrescu*, directorul executiv al institutului „Cordiana“ din Fofeldea, a implinit 40 de ani în serviciul activ al institutelor noastre de bani.

Este o aniversare rară aceasta; la noi Românii chiar cea dintâi aniversare de acest fel, știut fiind că întreaga noastră organizație financiară-economică abia are un trecut de 4 decenii.

Se cuvine deci, ca din prilejul acestei aniversări să ne oprim și noi o clipă la persoana nestorului funcționarilor nostri de bancă și aceasta cu atât mai vârtos, cu cât dl Petrescu pe lângă serviciul credincios și plin de roade frumoase în funcțiile, ce le-a ocupat în cursul celor 4 decenii trecute, mai are la activul său și o frumoasă activitate extra-oficioasă de tot atâtea decenii, pe teren financiar-economic și literar-cultural, care i-a asigurat un loc de seamă între conducătorii poporului nostru.

Intrat la 1 August 1872 în serviciul „Albinei“, abia înființate, d-nul Petrescu a fost alături de Vis. Roman unul dintre primii pioneri ai tinerei noastre organizații financiare de pe vremuri, la a căreia dezvoltare a conlucrat dintru început cu graiul viu și pe cale publicistică.

Numit la 1 August 1882 casar-adjunct la prima filială a „Albinei“, deschisă la aceea dată în Brașov, și-a continuat aci activitatea multilaterală, devenind în scurt timp și rămânând tot timpul de 20 de ani, cât a petrecut în acest oraș, una dintre cele mai simpatice și mai populare figuri a societății brașovene, care a apreciat în el pe omul idealist și muncitor, pentru tot ce este bun și de folos pentru poporul nostru

Carierea de funcționar în activitate al „Albinei“ și-a încheiat-o dl Petrescu la anul 1902, când după un serviciu de 30 de ani a trecut la pensie în calitate de dirigent al filialei „Albinei“ din Brașov, post la care a fost înaintat încă la 1 Ianuarie 1900.

Bărbat încă în plină putere dl Petrescu este chemat după aceasta imediat în fruntea institutului „Cordiana“ din Fofeldea, pe care-l conduce deja de 10 ani în calitate de director executiv.

Roadele activității sale de un deceniu la acest institut o documentează mai bine decât ori ce vorbe, cifrele ce urmează:

La 31 Decembrie 1901 „Cordiana“ a avut:

Active totale	K 277,528.—
Escont	„ 248 998.—
Imrumuturi hipotecare	„ 16,997.—
Capital social	„ 60,000.—
Rezerve	„ 3,576.—
Depozite spre fructificare	„ 61,998.—
și la un venit brut de	„ 17,463.—
un profit net de	„ 7,539.—

Conform bilanțului ultim dela 31 Decembrie 1911 pozițiile de sus prezintă următoarele cifre:

Active totale	K 691,096.—
Escont	„ 580,081.—
Imprumuturi hipotecare	„ 91,276.—
Capital social	„ 120,000.—
Rezerve	„ 38,650.—
Depozite spre fructificare	„ 379,344.—

iar profitul net se cifrează, la un venit brut de K 51,728 cu K 16 810.—.

Tot la inițiativa Dsale și-a deschis „Cordiana“ și o sucursală în Agnita, care funcționează în condiții multămitoare, ne mai vorbind de spiritul nou, mai uman, ce în general s'a sălășluit la acest institut, de când se află sub conducerea dlui Petrescu.

Domnul Petra-Petrescu a dezvoltat pe lângă toate acestea — precum am mai zis — și o frumoasă activitate literară-publicistică, colaborând încă din tinerețe și până azi, aproape la toate organele noastre de publicitate și publicând o serie întreagă de scrieri, parte originale, parte traduceri. Ceea-ce însă ținem să relevăm și fixăm cu acest prilej îndeosebi, este, că dl Petrescu a fost pe lângă Vis. Roman, unul dintre cei dintâi la noi Românii, care s'a ocupat în publicitate cu chestii financiare-economice și s'a străduit pentru popularizarea acestor cunoștințe între Români. Pe lângă numeroase articole instructive, de conținut econ.-financiar apărute în ziare, dl Petrescu a mai publicat încă la 1881: „Studii din economia națională. Despre bănci“ etc. și la 1893 „Asociațiunea pentru sprijinirea învățăceilor și sodalilor români“ (Informațiuni). Afară de acestea a redactat și publicat în timpul dela 1893—1898 primul șematism al băncilor românești: „Compas românesc“ și „Anuar financiar și economic“, conținând tractate despre efecte, despre cambii, legea cambială ungară și legea comercială (part. I și II.), acestea două din urmă traduse de Dsa. În fine a scris din încredințarea direcțiunii „Monografia institutului „Albina“ apărută la 1897 din prilejul jubileului de 25 de ani de existență a acestui institut.

Deja din aceste fugitive expuneri vedem, că a 40-a aniversare a activității de funcționar de bancă a dlui Petra-Petrescu trece peste cadrele obicinuite ale aniversărilor de acest fel. Este totodată și aniversarea a tot atâția ani de laborioasă și rodnică activitate publică și publicistică a jubilatului, prin care s'a făcut vrednic de recunoștința noastră.

Iată pentru-ce ținem și noi a aduce dlui Petra-Petrescu din prilejul îndoitei sale aniversări de acum omagiile noastre, dorindu-i încă mulți ani de viață și muncă rodnică.

Dela „Fundatiunea pentru ajutorarea ziariștilor români din Ungaria“.

I. In decursul lunii Iulie, fundatiunea, care cu 30 Iunie a. c. era de Cor. 31,670.29 s'a augmentat cu următoarele sume:

1. Contribuiri dela particulari prin mijlocirea ziarelor noastre	K	649.66
2. D. M. Bragadiru, București	„	950.—
3. Venitul conferenței Dlui Dr. V. Braniște, Caransebeș	„	470.—
4. „Patria“ institut de credit și economii Blaj	„	250.—
5. Mărcuș, Crișan și Barbu	„	100.—
6. Venitul concertului, Ocna	„	90.—
7. „Ajutorul“ institut de credit și economii Șeica mare	„	50.—
8. N. N. Arad	„	50.—
Total K		2609.66

Starea fundatiunii la 31 Iulie a. c. a fost deci de Cor. 34,279.95.

II. Afară de sumele incurse sunt a se mai transpune Epitropiei:

1. Venitul broșurii dlui Dr. I. Lupaș (Misiunea episcopilor Bob și Adamovici) care încă se evaluează la cca 400 cor.

2. Donațiunea fer. D-ne Nina Csergedi, care constă din 6 acții „Arieșana“ (valoare nominală cor. 600) și despre care Epitropia a primit asigurarea dela cei competenți că i se vor transpune în timpul cel mai apropiat și

3. Venitul conferenței Dlui Dr. Victor Onișor, Cluj. Pentru ca să se poată face socoteala venitului broșurii Dlui Dr. I. Lupaș, Epitropia roagă pe cei ce nu au achitat încă prețul ei să binevoiască a-l trimete cât mai curând.

III. La rugarea Epitropiei mai multe centre românești (Beiușul, Bistrița, Orăștia, Făgărașul etc.) au pus în vedere că vor contribui la augmentarea fundatiunii prin petreceri sau reprezentări, cari sigur le vor aranja în cursul anului curent. Tot asemenea unii dintre scriitorii noștri au pus în vedere că vor ține conferențe la ocazii potrivite în beneficiul fundatiunii.

Sibiiu, 1 August 1912.

Epitropia fundatiională

SITUAȚIUNEA AGRICOLA.

(Starea sămănăturilor).

Cel mai proaspăt raport al ministrului de agricultură apărut la 28 Iulie c. prezintă date cu mult mai nefavorabile, decât cel anterior, despre recolta ce se așteaptă la bucatele de secere. Astfel grâul arată o scădere de 913,000 măji metrice față cu datele de mai înainte, iar secara cu cca 345,000 m. m.. La orz și ovăș schimbările sunt mai neînsemnate.

Timpul a fost în acest interval, adecă dela ultimul raport agricol oficial incoace până prin 20 Iulie c. mai mult cald și uscat. De-atunci incoace însă tem-

peratura a mai scăzut și timpul a fost mai mult ploios. Ploile prin unele locuri au fost însoțite de furtuni mai mari sau mai mici, iar pe alocurea ca d. e. prin comitatele: Cojocna, Odorheiu etc., a căzut și ghiață. Stricăciuni de ghiață s'au raportat însă mai și aproape exclusiv numai la struguri și la tutun. Lucrările la câmp precum și imblătitul bucatelor au fost mult favorizate de timpul uscat până prin 20 Iulie dar de atunci incoace au înaintat mai greu din cauza ploilor multe. În schimb aceste ploi au fost foarte binevenite pentru sămănăturile de săpă, pentru erburi, și în special pentru legumării.

Grâul s'a secerat deja mai presté tot locul în țară, excepție făcând numai locurile mai muntoase și unele părți din Șesul cel mare, unde grânele au fost căzute și deci anevoie de secerat. Imblătirile de probă n'au satisfăcut așteptărilor de mai înainte și astfel prețuirea producțiunii generale de grâu s'a redus în mod simțitor, precum am arătat mai sus. De altă parte sunt și comitate de acelea, în cari probele făcute cu imblătitul au dat rezultate mai bune, decât cum se așteptau și deci e întrebare dacă prețuirea făcută acuma mai în urmă nu se va schimba iarăși în spre mai bine, după ce se vor cunoaște exact rezultatele imblătitudinii din toată țara. Rezultate mai slabe se raportează din acele locuri unde bucatele au fost căzute și în parte mai mare sau mai mică atăcate de rugină. Astfel sunt de ex. între altele: com. Torontal, Arad, Timiș etc. Din contră comitate ca Pesta, Brașov etc., arată rezultate mai bune decât cum se speră. Recolta de paie este în general bună. Recolta generală de grâu pe anul acesta se evaluează la 46,320,000 m. metrice, față cu 47,597,088 m. metrice din anul trecut.

Secara cu puține excepții s'a secerat presté tot locul în țară, și imblătitul ei este acum în curgere. Rezultatele nu satisfac întru toate așteptărilor de până acum și astfel în multe comitate media producțiunii a scăzut în mod însemnat față cu prețuirea anterioară. Între aceste se găsesc și următoarele comitate românești: Bihor, Arad, Timiș, Bistrița, Năsăud, Făgăraș, Turda-Arieș și Hunedoara. Între acelea, în cari prospectele recoltei s'au îmbunătățit se află și comitate de-ale noastre vre-o câteva, ca: Maramurăș, Sălăgiu, Caraș-Severin, Târnavele amândouă și Sibiiul. Recolta de paie și aici e bună. Producțiunea generală de secară se poate evalua la 13.778,665 m. metrice, față cu 12.790,355 m. m. din anul trecut.

Orzul în parte e secerat, în parte acum se seceră. Pe alocurea s'a început deja cu imblătitul. Rezultatele de până acum sunt de mijloc. Unde s'a putut seceră și aduna pe uscat, acolo bucatele au fost albe, curate, cu grăunțe pline, pe când în locurile cercetate prea des de ploi, orzul a fost mai slăbuț. În general orzul alb e rar în general și astfel calitatea primă de orz (de bere) e slabă în anul acesta. Un teritoriu de 1.860,630 jug. va produce cca 14.528,302 m. m. de

orz. In anul trecut a fost semănat cu orz un teritoriu de 1.924,042 jug. și producțiunea generală a fost de 16.023,647 m. metrice.

Ovăsul în parte acum se seceră, dar partea cea mai mare e încă pe câmp. Starea sămănturilor de ovăs e foarte diferită. In general luat recolta de ovăs va fie mijlocie atât în ce privește cantitatea, cât și calitativ. Pe un teritoriu de 1.755,920 jug. cat., cât s'a sămănat în țara întreagă cu ovăs, se vor recolta cu media stabilită de 6.63 m. cca 11.636,466 măși metrice de ovăs.

Porumbul în general s'a dezvoltat foarte frumos și promite o recoltă bună. Numai pe alocurea, pe unde se mai simte și acum lipsă de ploaie, este ceva mai slăbuț. In proporție cu celelalte părți ale țării, comitatele transilvănene se prezintă relativ ceva mai rău în ce privește prospectele recoltei de porumb. *Cartofii* acum înfloresc și se dezvoltă foarte bine. Stricăciuni mai mici au cauzat peronospora și gândacii. Pentru dezvoltare deplină au lipsă încă de ploaie multă. *Plantele de grădină* sunt în plină dezvoltare. In urma ploilor recente s'au recules și prin acele locuri, pe unde mai înainte începuseră a stagna din lipsă de umzeală (pe Șesul cel mare). *Rapița* acum se îmblățește. Rezultate pe alocurea mijlocii, dar în general slăbuțe. Calitatea nu lasă atâta de dorit. *Varza* este în general frumoasă și bine dezvoltată, excepțiune făcând câteva locuri lipsite de ploaie. *Cânepa și inul* sunt de asemenea frumoase, înalte și subțiri. Mici pagube cauzate de ghiață mai ales la cânepă! *Tutunul* e în stare multămitoare, iar prin unele ținuturi cere ploaie. *Napii de nutreț și de zahar* promit o recoltă mijlocie sau chiar bună. In comitatele transilvănene ploile cele multe au împedecat pe alocurea săpatul al treilea, ba ici-colea au nimicit cu desăvârșire napii de zahar. *Nutrețurile artificiale*. Trifoiul și lucerna s'au cosit acum a doua oară resp. a treia oară cu rezultate destul de bune în ce privește cantitatea. Calitativ lasă pe ici pe colea de dorit, mai ales din cauză, că în urma ploilor multe nu s'au putut usca. *Fânățile* sunt destul de frumoase, prin acele locuri, cari n'au suferit de secetă, dar cum e d. e. pe Șesul cel mare, de-abia poate fi vorbă de otavă. Pășunile tot cam așa stau. Ținuturile transilvănene stau în privința aceasta mai bine. *Vilele* au suferit stricăciuni destul de însemnate din cauza grindinei și a diferitelor insecte dușmane lor și recolta ce se așteaptă poate fi numai slăbuță sau chiar slabă. *Poamele* încă nu stau mult mai bine. Recolta de mere promite însă totuși a fi bună, pe când prune și pere vor fi mai puține.

REVISTA FINANCIARĂ.

Situațiunea.

Sibiu, 1 August 1912.

Situația pieței internaționale de bani este neschimbată, doar că în vederea lui ultimo Iulie etalonul pri-

vat s'a urcat, în Berlin cu $\frac{1}{8}\%$ la $3\frac{1}{2}\%$, iar în Paris cotează $2\frac{3}{4}\%$ și în London 3% .

În piața internă cererea de bani a fost extraordinar de intensivă la ultimo, care a fost satisfăcută aproape în întregime de Banca de emisiune, în piața deschisă lipsind ofertele cu desăvârșire. Se crede, că la Banca Austro-Ungară au ajuns în circulație la ultimo, bancnote supuse la dare în sumă de cel puțin 100 milioane. Intre astfel de împrejurări discontul privat a costat numai nominal $4\frac{1}{2}\%$ — 6% , după bonitate și durată, pe când în faptă discontorii au încesat $6\frac{1}{4}\%$ — $6\frac{1}{2}\%$ și mai bine.

În vederea apropierii campaniei de cereale de o îmbunătățire a situației în timp apropiat nu sunt speranțe.

CRONICA.

Un atac infam a fost îndreptat în zilele trecute în contra P. S. Sale a domnului episcop Dr. M. E. Cristea din partea soviniștilor dela „Pesti Hirlep“. Motivul: circularul pe care în părinteasca sa îngrijire pentru propășirea turmei sale, P. S. Sa l-a adresat nu de mult clerului și poporului din eparhia sa, în chestiunea asigurărilor și pe care l-am publicat și apreciat și noi în Nr. nostru 26 din a. e.

Soviniștii dela ziarul amintit, inspirați de sigur de cei ce se tem și simt concurența noii noastre bănci de asigurare—cualifică circularul din chestiune de un act nedemn de un episcop, și nepermis, pe care — zic — îl condamnă și intelectualii români! Întrebăm însă pe „patrioții“ dela „Pesti Hirlep“ ce fel de act a fost circularul de acelaș fel al episcopului romano-catolic Glattfelder, prin care recomandă — mai anul trecut — credincioșilor săi, ca la asigurarea averilor lor să ia în considerare serviciile soc. „Gazdák biztosító“, ca societate creștină. Nu-i vorbă și atunci „patrioții“ au protestat, dar tot n'au cutezat să fie așa de „îndrăzneți“ ca față de circularul P. S. Sale episcopului dela Caransebeș.

Atacurile infame și expectorațiile celor dela „P. H.“ nu pot atinge persoana P. S. Sale, care prin lansarea circularului său a dat numai dovadă a înțelegerii sale înalte pentru misiunea sa de îndrumător a poporului spre tot ce este bun și de folos. Din contră ele sunt numai proprii a înaltă și mai mult nobila figură a arhiereului dela Caransebeș în inimile tuturor celor buni și cu suflet curat dintre noi.

*

Dumitru Marinescu-Bragadiru. Purtătorul acestui nume este una dintre cele mai marcante figuri din lumea industrială și comercială din România. Este proprietarul celei mai mari fabrici de bere, al mai multor fabrici de spirt, stăpân al mai multor moșii întinse din regat și în baza tuturor acestora, dar și a aptitudinilor sale personale, membru al mai tuturor corporațiilor înalte industriale, comerciale și financiare din România. S'a ridicat la această înaltă treaptă de bunăstare materială și de situație socială prin hărnicia sa proprie, căci a fost la început simplu lucrător în o cofetărie din București. Împlinind nu de mult vârsta de 70 de ani și de 50 de ani de activitate industrială și comercială dl D. Marinescu-Bragadiru a fost obiectul unor vii manifestații de simpatie, atât în București, cât și în România întreagă, unde numele îi este pretutindeni cunoscut. Delegațiuni a guvernului și a tuturor corporațiilor înalte industriale și comerciale din țară au prezentat omagiile lor distinsului ju-

bilar, căruia i s'a oferit ca dar și o frumoasă și mare statuă de bronz reprezentând „Gloria“, precum și o a doua statuă, tot de bronz, reprezentând pe „Mercur“.

Dl Bragadiru este și un călduros sprijinitor al tuturor acțiunilor bune și de folos obștești, atât din patrie, cât și la frații săi de peste hotare. Aceasta a dovedit-o între altele și cu ultima sa donațiune de Lei 1000 — făcută din prilejul jubileului său la „Fundatiunea ziaristilor români“ de aici.

Număroși ardeleni și-au întemeiat existența și un viitor sigur în serviciul diferitelor întreprinderi ale dlui Bragadiru. În deosebi se află în birourile centrale din București ale firmei mulți absolvenți ai școlii noastre comerciale superioare din Brașov, pe cari dl Bragadiru îi apreciază mult pentru hărnicia și devotamentul lor. Din prilejul jubileului de acum jubilanțul și-a și arătat deosebita sa solitudine față de personalul său donând un teritoriu extins în scop de a se clădi case pentru lucrătorii și funcționarii fabricii de bere, fapt care fără îndoială va cimentă și mai mult legătura dintre patron și colaboratorii săi, spre binele și înflorirea viitoare a întreprinderilor create și conduse de dl Bragadiru cu atâta înțelepciune timp de câteva decenii.

Aducem și noi omagiile noastre dlui Bragadiru, aceasta pildă vie, a ce poți ajunge prin muncă stăruitoare, cruțare și onestitate.

Pentru a ne face o idee despre mărimea întreprinderilor dlui Bragadiru și a foloaselor ce le are o țară, pe urmele unei industrii dezvoltate, amintim că în timpul dela 1886—1912 firma Bragadiru a vărsat în visteria statului român în total suma de lei 52,300,659. În anul financiar 1911/12 singur suma plătită statului s'a cifrat cu lei 5,760.000, sau aproape lei 17.000 pe fiecare zi.

O dojană nemeritată. În o scrisoare adresată de dl V. Stroescu societății „Petru Maior“ — scrisoare a căreia publicare din partea „Românului“ din Arad nu știm ce rost a mai avut acum după 6 luni de zile și după-ce cuprinsul ei și așa eră destul de cunoscut tuturor acelor, pe cari îi putea privi — s'a dat și băncilor noastre o aspră, dar nemeritată dojană. Marele nostru mecenat acuză băncile noastre că sacrifică prea puțin pentru scopuri obștești, zicând despre ele că „sunt învăscute în pieile cămătarilor, prin cari nu străbate nici un simț omenesc; dacă fac ceva, numai de ochii lumii — și cu niște contribuiri ridicole“.

Suntem deoparte de acord cu dl Stroescu, că nu toate băncile noastre sacrifică atâta pentru scopuri culturale filantropice, cât poate ar putea și cât ar reclama nevoile noastre, cari sunt legion. De altă parte însă este nejust a aștepta și a cere — cum se face la noi — toate și totul numai dela bănci. Comparația ce se face cu atâta predilecție la noi cu băncile săsești în ce privește contribuțiile pentru scopuri culturale este greșită. Alta este baza acestora și alta a băncilor noastre. Dacă la noi s'a adoptat dela început forma societăților pe acții, ca singură care putea da rezultate pozitive pe timpul primelor începuturi de organizație financiară la noi — așezămintele noastre financiare trebuie privite și considerate așa precum sunt: ca întreprinderi, cari trebuie să țină samă, pe lângă interesele obștești, și de interesele întemeiatorilor lor. Iar o comparație cu alte așezăminte similare, atât dela noi din țară, cât și de ori și unde, numai favorabilă va fi băncilor noastre, căci va dovedi că acestea merg, în ce privește spiritul de sacrificiu pentru scopuri culturale și filantropice, în fruntea tuturor celorlalte.

Cu toate acestea avertismentul dlui Stroescu, isvorit fără îndoială din caldul interes, ce-l poartă propășirii neamului nostru de aici pe toate terenele, va trebui să fie un îndemn pentru acele, puține, bănci ale noastre, cari poate pân'acum nici atâta n'au sacrificat pentru binele obștești, cât în mod echitabil se putea aștepta dela ele.

„Banca centrală a institutelor de bani ungare“ („Magyar pénzüzetek központi hitelbankja“) și-a ținut în fine adunarea generală ordinară la 21 Iulie a. c. Au participat 142 acționari, reprezentanți de bănci, cu 6666 acții și 1241 voturi. Conform raportului direcțiunii pierderea totală îndurată de societate se cifrează cu K 7.182.700—, care s'a trecut în cont nou și s'a hotărât susținerea instituției, având a fi regenerată la toamnă cu ajutorul guvernului.

Pentru victimele inundațiilor și potopurilor au mai intrat la Administrația Revistei noastre următoarele contribuiri:

Dela „Ajutorul“, Șeica mare . . .	K	50—
„ „Cordiana“, Fofeldea . . .	„	50—
„ „Mielul“, Poiana . . .	„	50—
și „Sebeșana“, Sebeșul săsesc . . .	„	100—

Mai departe dela dnii N. P. Petrescu K 6—, Iac. Nastase K 2— și dela dnii: Val. Bonea, Ioan Precup, Alexe Manuil, Ioan Neagu și Ioan Maniu câte K 1 deci K 5— = K 13—.

În Bistrița s'a colectat în același scop la inițiativa directorilor celor două bănci ale noastre de acolo și a celor doi protopopi în total suma de K 1026.42, la care a participat:

„Bistrițeană“, Bistrița cu . . .	K	460.—
și „Coroana“, „ . . .	„	300.—

Suma pe K 1026.42 s'a și împărțit deja direct prin inițiatorii colectelor.

Executarea nouelor legi de dare. Ordinațiunile relative la punerea în aplicare a nouelor legi privitoare la darea de interese după capital și rentă, precum și la darea întreprinderilor obligate la publicitate se vor publica în proximele două săptămâni. Ordinațiunile relative la celelalte legi de dare, cari vor intra în vigoare la 1 Ianuar 1913 se vor publica probabil în timpul dela 15—30 Septembrie a. c.

Un birou agricol a deschis cu ziua de 1 August a. c. în Sebeșul săsesc dl agronom Constantin Băilă. Acest birou se ocupă cu: valorizarea (cumpărare-vânzare, import-export) a tot felul de produse agricole viticole, horticole și forestiere; cu vânzarea mașinilor agricole și a diferitelor îngrășăminte chimice; cu mijlocirea vânzării și cumpărării de moșii și alte realități; cu arendări și parcelări de moșii; consultațiuni și expertize în afaceri agricole etc. etc.

Pentru desfacerea în detalii a cerealelor, semințelor agricole, și horticole, fămurilor etc., dl Băilă a deschis în Sebeș, în piața mare (casele „Henning“) și o prăvălie cu un conducător special.

Cum acest birou agricol este cea dintai întreprindere românească de acest fel în Ungaria, și proprietarul-întemeietorul lui este cunoscut ca un bărbat integru, îndemnăm publicul românesc a-i da tot ajutorul și a i se adresa cu toată încrederea.

Sedința direcțiunii „Solidarității”, convocată pe 27 l. tr. — neîntrunindu-se numărul recerului de membrii pentru a putea lua hotărâri valide — nu s'a putut ține.

Sumar.

Bilanțul semestral al „Albinei”. — Nicolae Petra-Petrescu, — Dela „Fundatiunea pentru ajutorarea ziariștilor români din Ungaria. — *Situațiunea agricolă: Starea sămănăturilor. — Revista financiară: Situațiunea. — Cronică: Un atac infam, Dumitru Marienescu-Bragadiru, O dojană nemeritată, „Banca centrală de bani ungară”, Pentru victimele inundațiilor și potopurilor, Executarea nouelor legi de dare, Un birou agricol, Ședința direcțiunii „Solidarității.*

Dela Asociațiune.

CONCURS.

Comitetul central al „Asociațiunii pentru literatura și cultura poporului român” publică concurs, *cu termenul de 31 Decembrie n. a. c.* pentru o lucrare **contra emigrării poporului nostru în America**, pe lângă următoarele condițiuni:

1. Lucrarea va avea să fie scrisă în stil popular, arătându-se în ea toate primejdiile la cari sunt expuși emigranții, și pagubele materiale și morale ale celor rămași acasă.

2. Să se arate mai pe departe, cum cei siliți de împrejurări a emigră s'ar putea feri de primejdiile, ce-i amenință, și și-ar putea păstra sănătatea trupească și sufletească, folosindu-și în acelaș timp munca lor în modul lor cel mai avantajos și păstrându-și legăturile cu cei de acasă.

3. Să se arate căile și mijloacele de a-și îmbunătăți oamenii noștri starea lor materială și a-și dezvoltă puterea morală aici, fără de a mai emigră.

Cea mai bună lucrare, cuprinzând material pentru 4 coale de tipar (formatul Bibliotecii populare a „Asociațiunii”) va fi premiată *cu premiul de K 100* — pus la dispoziție din partea dlui *Ioan Pop*, preot gr.-cat. român în Aurora Ill. (Statele unite) și se va publica în această bibliotecă în cursul anului viitor 1913.

Autorii să-și dea numele într'un plic închis, provăzut cu motto, trimițând în chipul acesta, lucrările lor anonim.

Fiind lucrarea aceasta de o deosebită importanță pentru viitorul poporului nostru, rugăm cu toată insistența pe domnii preoți, reîntorși din America, și pe cei ce trăesc acum acolo, să-și ia sarcina de a da în mâna țaranului nostru o lucrare în adevăr bună și folositoare.

Sibiiu, în 25 Iulie, n. 1912.

Andrieu Bârseanu
prezidentul „Asociațiunii”.

„CODREANA”. institut de credit și econ. în Băsești.

CONCURS.

„Codreana”, institut de credit și de economii în Băsești prin aceasta publică concurs pentru ocuparea postului

a) de CONTABIL.

1. Salariul se fixază în K 1,800 — anual, relut de cvartir K 360 și tantiemă statutară.

2. Concurenții au să dovedească absolvirea școlii comerciale superioare, și că au praxă de bancă ca să poată conduce independent toate agendele contabilității.

3. Că posed perfect limba română, maghiară, și în parte și cea germană.

4. Că sunt liberi de serviciul militar activ.

5. Cei cu praxă mai mare vor fi preferiți.

6. Postul are să-l ocupe imediat după alegere.

7. Rugările de concurs instruate cu documentele necesare să le înainteze cel mult până în 10 Sept. a. c.

b) de PRACTICANT.

1. Salariul se fixează în K 1,000 — anual.

2. Cei cu praxă vor fi preferiți.

3. Postul e de ocupat îndată după alegere.

4. Aleșii după serviciu de un an vor fi definițivați, dacă vor corăspunde întru toate.

Băsești, la 28 Iulie 1912.

1-4

Directiunea.

Banca Austro-Ungară

(un studiu amănunțit despre trecutul, organizația, operațiunile și importanța băncii noastre de emisiune)

de

Ioan I. Lăpădatu.
prof. de științe comerc.

Se poate comandă dela administrația „Revistei Economice”, cu prețul de 1 coroană.

Depozit românesc

de pian și armoniuri în Sibiiu.

Piane și pianine, din cele mai bune fabrici se pot procură cu prețuri foarte moderate la

Timotei Popovici,
profesor de muzică.

Sibiiu, Strada Cisnădiei Nr. 7 etajul I.

„Hațegana“, inst. de credit și de economii în Hațeg.

Active.		Bilanț semestral cu 30 Iunie 1912		Pasive.	
	K	f		K	f
Casa în numărar	56,518	71	Capital societar	450,000	—
Escont	1,480,356	70	„ restant din emis. 1912	6,550	31
Imprumuturi hipotecare	282,430	—	Fond de rezervă	110,581	26
Efecte	18,600	—	„ special de rezervă	18,915	51
Acțiuni dela diverse bănci	13,435	—	„ de pensii	23,935	96
Imobilele institutului	58,145	11	Depuneri spre fructificare	890,831	12
Mobilier	2,660	—	Reescont	387,908	—
Conturi-Curente	12,531	54	Dividendă neridicată	2,745	50
Realități și anticipații	8,811	80	Diverse conturi creditoare	9,259	60
Diverse conturi debitoare	1,772	14	Interese transitoare	24,000	—
			Profit transpus din 1911	1,000	—
			Profitul semestralului I/912	22,634	36
	1,935,261	—		23,634	36
				1,935,261	—

Budiu m. p.,
director executiv.

Hațeg, la 30 Iunie 1912.

Victor Pop m. p.,
contabil.

PUBLICAȚIUNE.

Adunarea generală extraordinară a însoțirii de magazin și anticipații „Agricola“ din Hunedoara (Vajdahunyad), ținută la 4 Septembrie 1910 a hotărât transformarea în societate pe acții și în urmare liquidarea însoțirii.

Ca să satisfacem dispozițiilor legale cuprinse în §. 202 a legii comerciale ungare art. XXXVII din 1875 provocăm prin aceasta pe toți creditorii însoțirii „Agricola“ din Hunedoara, ca în termen de 6 luni dela a 3-a publicare a acestui edict să-și însinue pretenșiunile lor la institutul „Agricola“ societate econ. pe acții în Hunedoara (Vajdahunyad) ca succesori al însoțirii în liquidare.

Liquidatorii însoțirii.

HIRDET MÉNY.

A vajdahunyadi „Agricola“ raktári és előlegezési szövetkezet 1910 évi szeptember 4-én tartott rendkívüli közgyűlése a szövetkezet részvénytársasággá való átalakítását és tehát a szövetkezet felszámolását határozta el.

Ennélfogva az 1875 évi XXXVII t. cz. (kereskedelmi törvény) 212 § nak megfelelően ezennel felhívjuk a vajdahunyadi „Agricola“ szövetkezet összes hitelezőit, miszerint követeléseiket, ezen hirdetés harmadik közzétételétől számított 6 hó leforgása alatt a vajdahunyadi „Agricola“ gazdasági részvénytársaságnak, mint a felszámoló szövetkezet jogutódjának bejelenteni sziveskedjenek.

2—3

A szövetkezet felszámoló.

„DRĂGANUL“, institut de credit și econ. societate

pe acții în Beiuș.

CONCURS.

Direcțiunea institutului de credit și economii societate pe acții din Beiuș, publică concurs pentru ocuparea postului de **practicant** cu termenul de 15 August 1912 st. n.

Doritorii de a ocupa acest post au să dovedească, că au absolvat o școală comercială cu examen de maturitate.

Salar anual K 840.

Ofertele sunt a se înainta la adresa direcțiunii.

Postul este a se ocupa imediat după alegere.

2—3

Direcțiunea.

„ORIENTUL“, institut de credit și de economii soc.

pe acții în H.-Dobra.

CONCURS.

Pentru ocuparea unui post de **funcționar** la institutul nostru, se publică concurs cu termen până la 15 August st. n. a. c.

Reflectanților li-se oferă salar anual începător de K 1000—, tantiemă statutară, eventual și cortel în localul institutului.

Se recere dela dâșii, să dovedească, că au absolvat școala comercială și că au avut purtare morală bună. — Cei cu praxă precum și cei cu cunoștințe de limbi sunt preferiți.

Postul se poate ocupa numai decăt.

H.-Dobra, la 25 Iulie 1912.

2—

Direcțiunea.

